

Umeå 2017-02-21

Fi2016/04014/K

Till

Finansdepartementet

Från

Intressegruppen för Assistansberättigade (IfA)

Remissvar Velfärdsutredningen 2016:78

Intressegruppen för Assistansberättigade, IfA, som företräder assistansberättigade i Sverige, önskar avge följande korta remissyttrande.

Vi avstyrker utredningens förslag om vinstbegränsning.

Bakgrund

Den individuella rätten till personlig assistans och statlig assistansersättning från 1994, assistansreformen, är en reform som för första gången någonsin inkluderat personer med omfattande funktionsnedsättningar och stora assistansbehov i samhället och gjort dem till subjekt i sitt eget liv, gett dem självbestämmande. Avgörande var dels att hela assistansbehovet skulle tillgodoses oavsett kommunal ekonomi, dels att den assistansberättigade samtidigt erhöll möjligheten att välja till sig önskad assistans och välja bort oönskade, bristfälliga och i värsta fall respektlösa eller kränkande hjälpinsatser.

Detta utgjorde ett dramatiskt framsteg. Flera alternativ till det förutvarande kommunala monopolet utvecklades därför omedelbart vid lagens ikraftträdande. En rad brukarkooperativ gick här i spetsen.

De följande åren har stadigt kännetecknats av ett bortval av den kommunala assistansen. Den assistansberättigades fria val har efterhand medfört en allt större andel enskilda assistansanordnare, som i dag utgör en klar majoritet.

Brukarkooperativens andel av assistansverksamheten har haft en toppnotering vid ca femton procent och därefter sjunkit mot cirka tio. De enskilda assistansföretagens andel har i stället stigit. Denna mångfald av olika anordnare utgör tillsammans med den assistansberättigades valfrihet en av de avgörande förutsättningarna för bra brukarvald personlig assistans.

Bevarad mångfald

Förväntad påverkan på assistansutbudet redovisas inte i utredningen. Utredningens förslag om vinstbegränsning saknar konsekvensanalyser för assistansområdet. Denna brist är allvarlig, eftersom utredningens vinstbegränsningsförslag skulle kunna få stor inverkan på utbud och mångfald.

Dagens låga, extremt nedpressade schablonersättning slår hårt mot inte minst mindre och medelstora anordnare. För fortsatt mångfald fordras att etablerade verksamheter med konkurrenskraftig kvalitet kan fortsätta men också att nya kan startas och ha förutsättningar att lyckas. Buffertar behöver kunna byggas upp för att ge verksamheten stabilitet. Att bli en seriös anordnare bör framstå som ett attraktivt yrkesval.

Mångfalden av seriösa stora och små assistansverksamheter är nödvändig för att bibehålla den assistansberättigades valfrihet.

Vilhelm Ekensteen
Ordförande
Intressegruppen för Assistansberättigade (IfA)